

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Vrijdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

22 Februarij.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Februarij.

De *Alteuropäische Zeitung* van Hannover, die den 28sten Junij des vorigen jaars geschorst was geworden, is den 15den dezer ingevolge de bijeenroeping des Konings weder geopend. Te dier gelegenheid behelst de *Hannoversche Zeitung* eene proclamatie des Konings, betreffende de aangelegenheid van de staatsregeling des Koninkrijks, waarin nogmaals in het breede de redenen ontvouwd worden, die den Koning bewogen hadden tot de uitvaardiging van het bekende manifest van 1 November 1837, bij hetwelk de grondwet van 1833 afgeschaft en de staatsregeling van 1819 weder hersteld werd. Voorts vindt men in genoemd blad een uitvoerig schrijven des Konings, aan de Stendenvergadering gerigt, waarbij Z. M. herinnert, hoe hij in het vorige jaar het ontwerp eener staatsregeling, de meeste bepalingen der grondwet van 1819 en eenige nieuwe verordeningen behelzende, aan de vergadering had voorgelegd; hoe hij intusschen in de hoop, om op die wijze dit groote belang geregeld te zien, door den uitslag van de handelingen der tweede kamer is teleurgesteld geworden, waarna Z. M. aldus voortgaat: Na al het gebeurde en in aanmerking nemende de bij herhaling uitgedrukte wenschen van diegenen onzer beminde onderdanen, die met hunnen Vorst hun eigen geluk en dat hunner medeonderdanen willen bevestigen en bevorderen, houden wij het voor onvereenbaar met onze plichten als regent, langer een spel te zien drijven met de wet van ons brave volk, waartoe maar al te liet tweedragt en onheil zou kunnen geboren worden. Het is blijkbaar, dat de onzekerheid, en de langere duur van eene beraadslaging over het voorgestelde ontwerp van grondwet eene spanning en eene verwachting tusschen ons en de onderdanen, die van ieder onafhankelijk en onpartijdig mogelijk het einde wenschen te zien, en die ons niet laten.

Onze stappen zijn van alle kanten wel overlegd, en onze wil staat onwankelbaar vast. Wij willen op de kortste wijze beantwoorden aan de verwachtingen, die men, na de door ons aan den dag gelegde gevoelens, van ons mag koesteren. Wij willen eene verdere beraadslaging over het voorgestelde ontwerp van grondwet niet gedoogen. Dit besluit staat te vaster, daar het overeenkomt met de onbetwiste stelling, dat beraadslagingen over eene grondwet dan alleen een heilzaam uitslag kunnen hebben, wanneer men volgens de bestaande tijdsomstandigheden eene bedaarde en onpartijdige overweging van dezelve kan verwachten. Wij trekken derhalve ons voorstel van 18 Februarij des vorigen jaars weder in, en bevelen aan de presidenten der beide kamers, geenerlei beraadslaging over het voorgestelde grondwets-ontwerp toe te laten."

Voorts verklaart Z. M. uitdrukkelijk, volstrekt geenen twijfel te kunnen toelaten omtrent de vraag, of eene andere grondwet regtens het Koninkrijk bestaat, dan die, welke berust op het Koninklijke patent van 1817, die evenwel, onder medewerking der Stendenvergadering, op eenige punten gewijzigd zal moeten worden, welke vervolgens in het breede worden ontworpen. De Koning besluit met den wensch te uiten, dat zijne welmeenebde bedoelingen zullen erkend worden, en dat de Stenden oprechtelijk met hem zullen medewerken tot bevordering van het duurzaam heil zijner onderdanen.

In weerwil der krachtige maatregelen van voorzorg, welke ook in Pruisen genomen worden, blijft te Berlijn de hoop op het behoud van den algemeenen vrede nog altijd levendig, en vertrouwt men, dat de Belgen tot rede zullen kunnen gebragt worden, zonder dat het noodig zij, zal de toevlugt tot de wapenen te nemen. De menschlievende gezindheden der groote monarchen, en de zware kosten die in alle landen, door een europeschen oorlog zouden veroorzaakt worden, beschouwt men als de zekerste waarborgen, dat niet dan in den uitersten nood het zwaard getrokken zal worden.

— Nadat de streken van den Simplon den 11 en 12 Januarij door

een hevigen storm geteisterd waren, heeft aldaar den 22 en 23sten dier maand een nog veel geduchter orkaan gewoed, waardoor inzonderheid het dorp Simplon vreeslijk heeft geleden.

— Te Zurich is berigt ontvangen dat Dr. *Strausz* zijne beroeping tot hoogleeraar aan de universiteit aldaar heeft aangenomen. Intusschen bleef het ongenoegen over deze keus, vooral ten platten lande, nog ernstig voortduren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Februarij.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 16den februarij 1839, n°. 129, 130 en 131, zijn de onderstaande heeren benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw:

C. L. van den Broek, predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te 's Gravenhage; *P. J. Swaving*, burgemeester der stad Zutphen; *P. G. van Os*, kunstschilder, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, wonende te 's Gravenhage; *L. Royer*, lid van hetzelfde Instituut en directeur voor de Beeldhouwkunst bij de koninklijke akademie van beeldende kunsten, te Amsterdam; *A. Schelfhout*, kunstschilder te 's Gravenhage en *Abt. Teerlink*, kunstschilder te Rome.

— Zijne Majesteit heeft den minister van binnenlandsche zaken gemagtigd, om eene der drie verzamelingen afdrucken in gips, van de gesneden steenen van het koninklijk penning-kabinet in de residentie, te vereeren aan jonk. *J. O. de Jonge*, opzigtter over genoemd kabinet.

— Het departement der marine is gemagtigd om, gedurende dit jaar, in het openbaar te doen verkoopen alle zoodanige voor de dienst der administratie onbruikbare goederen, behoeften enz., als welke in den loop dezes jaars op de verschillende werven in de magazijnen der marina voorhanden zijn, of tot voorschreven einde aldaar voorhanden zullen komen.

De beide ontwerpen van wet in de zitting der belgische kamer van eergisteren voorgedragen zijn van den volgenden inhoud:

» *Leopold*, enz.
» Op het advies van onzen raad van ministers,
» Hebben wij onzen minister van buiten- en binnenlandsche zaken belast, om aan de kamers, uit onzen naam, het volgend ontwerp van wet aan te bieden.

» Overwegende, dat de gevolmagtigden der vijf mogendheden, in conferentie te Londen vereenigd, bij hunne acten van den 28sten januarij 1839, ter aanneming van België en Holland, de grondslagen van scheiding tusschen de beide landen voorgelegd hebben,

» Gezien art. 68 van de constitutie, herzien de wet van 7 september 1831.

» Hebben wij, met gemeen overleg van de kamers, gedecreteerd en bevelen hetgeen volgt:

» *Eenig artikel.* De koning is geautoriseerd om te sluiten en te teekenen de traktaten, die de scheiding tusschen België en Holland regelen, onder zoodanige bepalingen, voorwaarden en voorbehoud als Z. M. in het belang van het land noodig of nuttig zal kunnen oordeelen.

» *Leopold*, enz.
» Op het advies van onzen raad van ministers,
» Hebben wij onzen minister van buiten- en van binnenlandsche zaken belast om uit onzen naam aan de kamers het volgend ontwerp van wet aan te bieden:

» Gezien de 1 van art. 4 der constitutie, houdende de bevestiging van Belg wordt verkregen, behouden en verlorene de regelen bij de burgerlijke wet bepaald.

» Hebben wij met gemeen overleg van de kamers het volgende gedeceeteerd en bevolen:

» Art. 1. De bewoners der gedeelten van Limburg en Luxemburg, afgescheiden ten gevolge van het traktaat tusschen België en de vijf mogendheden en tusschen België en Holland, de hoedanigheid van Belg bezittende, kunnen deze hoedanigheid behouden, op voorwaarde dat zij verklaren, dat hun voornemen is het voorregt der tegenwoordige bepaling te genieten, en te gelijk een certificaat van het bevoegd gemeentebestuur afleveren, houdende dat zij hun domicilie op het grondgebied, hetwelk definitief het koninkrijk België uitmaakt, hebben overgebracht.

» Deze verklaring moet gedaan worden in de zes maanden van den dag der uitwisseling van de gemelde traktaten afgetrekend, indien zij meerderjarig zijn, en in het jaar op hante meerderjarigwording volgende, zoo zij minderjarig zijn.

» De verklaring en overgave van hun certificaat zal door de provinciale gedeputeerde staten, onder welke de plaats behoort, waar zij hun domicilie hebben overgebracht, moeten plaats hebben.

» De verklaring zal in persoon of door een gemagtigde, voorzien van eene speciale en authentieke procuratie, plaats hebben.

» Art. 2. De ambtenaren van de regterlijke en administratieve magt, die van het voorregt der voorgaande bepaling gebruik gemaakt hebben, zullen het twee derde van hun tegenwoordig traktement genieten, zop lang tot zij een ander ampt zullen bekomen.

Beide deze stukken zijn van den 16den Februarij en geteekend door Leopold en door de minister *Debeux, Willmar, en Nothomb*.

De diplomatische stukken in de zitting gelezen, zijn: 1. de reeds bekende nota van wege België, waarbij de bezetting van Limburg en Bikkemburg door een korps speciale troepen voorgesteld wordt; 2. De eveneens bekende kennisgeving aan de conferentie van de toetreding onzer regering tot de jongste voorstellen; 3. De nota van de conferentie aan den belgischen gezant, waarbij hem de gezegde toetreding wordt medegedeeld, met bijvoeging dat de conferentie zich refereert aan den inhoud der nota van 23 Januarij, met de daarbij gevoegde ontwerp-traktaten; 4. Het antwoord der conferentie aan den belgischen gezant op zijne nota hierboven onder n. 1 vermeld. Dit stuk is van den volgende inhoud:

» De ondergeteekenden, gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britannië, Pruisen en Rusland hebben kennis genomen van de nota, onder datteekening van heden, welke de gevolmagtigde van Z. M. den koning der Belgen hun de eer aangedaan heeft hun te zenden.

» De gevolmagtigde van Z. M. den koning der Belgen zal uit de nota zien, welke de ondergeteekenden hem heden zenden, dat, bij de ontvangst van het voormelde stuk, de toetreding van Z. M. den koning der Nederlanden tot de voorstellen hem door de conferentie toegezonden, de ondergeteekenden reeds in het geval gesteld had om de onderhandeling te beschouwen als ten aanzien van den soeverein tot hare conclusie te zijn gekomen. Zij zouden derhalve thans niet meer in discussie kunnen treden over eenig nieuw voorstel; en zij kunnen in geen geval, naar de inzichten van hunne hoven, als aanneembaar aanmerken, de schikking welke de gevolmagtigde van Z. M. den koning der Belgen hen thans voorstelt met betrekking tot de kwestie van het grondgebied. Zij hopen dat het belgisch gouvernement, overtuigd van de beginselen van rechtvaardigheid en billijkheid, waarop de ontwerpen van wet berusten, die aan hetzelfde overgemaakt zijn met de nota der ondergeteekenden van 23 Januarij II., en van de noodzakelijkheid (*urgence*) eener spoedige sluiting der eindelijke schikking tusschen België en het koninkrijk der Nederlanden, zijne toestemming tot de gezegde voorstellen zal geven.

» De ondergeteekenden verzoeken den gevolmagtigden van Z. M. den koning der Belgen de tegenwoordige nota ter kennis van zijn gouvernement te brengen.

» Zij hebben de eer, enz.

» *Senft, H. Sebastiani, Palmerston, Bulow, Pazzo di Borge.*

» Een vijfde diplomatiek stuk is de reeds vermelde nota van lord *Palmerston* aan den britschen gezant in België, den ridder *Seymour*. Dit stuk is van den 6sten februarij en luidt als volgt:

» In antwoord op uwe depeche No. 23 van 6 dezer, waarin gij veralg doet van het voorgevallene in de bijeenkomsten, die gij den 5den en 6den dezer met de belgische ministers gehad hebt, moet ik u gelasten aan het belgisch gouvernement te verklaren, dat het thans ten eenemale onmogelijk is, om eenige verandering in de aan beide partijen voorgestelde bepalingen te maken, en dat een van dezelve reeds aangenomen heeft. Het belgisch gouvernement moet zins gesteldheid begrijpen: het is gebonden door het traktaat van 1831, en de vijf mogendheden hebben het regt van België te zichten de letterlijke en volledige vervulling van de verhandelingen, welke België door dit traktaat aangegaan heeft. Eene onderhandeling heeft intusschen gedurende de tien laatste maanden voortgeduurd,

met oogmerk om ten voordeele van België eenige der artikelen van dat traktaat te wijzigen, en het nieuw ontwerp-traktaat door de conferentie aan de beide partijen voorgesteld, bevat vele wijzigingen van een zeer belangrijken aard.

» Het hollandsch gouvernement heeft in dit ontwerp, alhoewel met weerzin, reeds toegestemd; geen verdere concessie van eenigen aard zou thans door de conferentie aan het hollandsch gouvernement kunnen voorgesteld, of zou daarin van de zijde van dat gouvernement bewilligd worden.

» De Belgen hebben derhalve thans te kiezen tusschen het traktaat van 1831, waaraan zij thans gebonden zijn, en tusschen het gewijzigd traktaat, 't welk hun ter aanneming voorgesteld is, en daar het gewijzigd traktaat veel voordeliger voor België is, dan dat van 1831, kan het gouvernement Hr. M. niet twifelen aan het besluit van het Belgisch gouvernement.

» Met betrekking tot de bijzondere punten door den belgischen minister aangeduid, moet ik u gelasten te doen opmerken, dat het thans voorgesteld regt op de Schelde veel lager, is dan dat hetwelk bij het traktaat van 1831 werd bepaald, en met der daad het juist bedrag is van het regt door de Belgen zelve bij de onderhandelingen van 1833 voorgesteld en verlangd, en dat de Antwerpsche kooplieden op dat tijdstip verklaarden, wat hen betrof, te vreden te zijn; wat voorts het gevoelen van den belgischen minister aangaat, dat, zoo de kwestie van het grondgebied geschikt was door den aftogt der Belgen uit de districten, die hen niet toebehooren, de vijf mogendheden niet bij magten zouden zijn (*ne seraient pas à même*) om dwang te gebruiken, ten einde België tot de betaling der schuld aan Holland te brengen, gij zult hem (den belgischen minister) verzekeren, dat zoo het belgisch gouvernement in zulk een vooronderstelling handelde, het zich-zelve ernstig misleiden zou.

» Gij zult den heer *Debeux* eene officiele copij van dese depeche mededeelen. (get.) *Palmerston*.

— Bij het rapport door den minister *Debeux* uitgebragt drukte hij zich omtrent de overwegingen, die het bewind tot het thans genomen besluit hadden geleid, als volgt uit: » Alvorens zich te bepalen tot het besluit, dat het gouvernement u thans voorlegt, heeft het rijpelijk den toestand van België buiten- en binnenslands overwogen. Alle verdere pogingen van onderhandeling en nutteloos zijnde, zou hetzelfde slechts overblijven zich in openbare tegenstand tegen de vijf groote mogendheden te stellen, die zich thans op nieuw door formele akten verbonden hebben. De terugkeer tot het vreedzaam en in zeker opzigt ongewapend *status quo* is onmogelijk geworden. De wapentueringen in Holland en Duitschland vereischen niet alleen, dat wij de onze volhouden, maar zij zouden weldra gene nieuwe magtsontwikkeling vereischen. Daaruit zouden aan den eenen kant voortvloeijen de vermeerdering van de openbare uitgaven, en aan den anderen kant de snelle toeneming van de finantie en industriële crisis, die zich in de maand December is begonnen te openbaren, en waarvan de gevolgen zich reeds op zulk een noodlottige wijs doen gevoelen. Konden wij een nabijzind einde zien aan een voor den voorspoed en de finantien van België zoo nadeeligen staat van zaken, ongetwijfeld zou dan het gouvernement kunnen rekenen op de vaderlandsliefde der natie. Maar, in staat om met zekerheid de gesteldheid van het land met betrekking tot de vreemde mogendheden te beoordeelen, is het bewind verplicht te verklaren en aan het land kenbaar te maken, dat alle hoop op eene wijziging van de staatkunde der groote mogendheden hersenschimmig zoude zijn. De deutsche bondsvergadering zal zijne op de acte van het Weener congres gegronde aanspraak niet laten varen. Wij hebben zelfs redenen om te gelooven, dat zij verzekerd van de goedkeuring der conferentie den stercken arm zou leenen aan de vorderingen, welke de koning-groothertog, aan haar zoude kunnen rigten, ten einde hersteld te worden in de uitoefening der regten, die ten zijnen voordeele erkend zijn.

» Naar de berichten door ons bekomen zijn reeds maatregelen in dien zin beraamd. Dit zoo zijnde, zoo zou de weerstand, welke de belgische troepen aan de troepen van de bondsvergadering konden bieden, geen kans hebben om afdoende te zijn; dan op voorwaarde, dat men aan den oorlog een ongeregeld kenmerk gaf; en deze weerstand zou misschien het teeken worden voor eenen Europeischen oorlog, wanneer België in zijn bestaan zou worden bedreigd.

» Gij zult met mij, instemmend mijne heeren, dat wanneer het de vraag betreft om een weg in te slaan, die tot zulke noedige gewichtige gevolgen leidt, men niet nalaten kan rekenschap te houden van de acten, die de betrekkingen tusschen de natien regelen, en tevens van de groote maatschappelijke belangen.

» De heer *Debeux* wijde vervolgens uit over de vruchteloze pogingen voor het behoud van het grondgebied; alles was, bij gebrek van een genoegzamen steun, tegen de letter der diplomatieke akten, afgestuit. In die omstandigheid, zeide hij, moest men zich de gevolgen van een algemeen of partieel oorlog niet ontveinzen; dezelve konden te noodlottiger voor België zijn, dewijl de vijandelijkheden van de zijde van België begonnen, in de oogen der mogend-

heden door niets te rechtvaardigen zouden zijn; 't zij men dan de weigering van de aanneming des traktaats beschouwde als tot meer of minder nabijzijnde vijandschappen te zullen leiden; 't zij dit het oogpunt dat de binnenlandsche moeilijkheden en door bestendigheid werd den, zonder nog ten laatste de hoop op het behoud van Limburg en Luxemburg te laten, het was niet twifelachtig of een dergelijk besluit zou strijdig zijn met 's lands waar belang en bijzonder met dat der gezegde provincie.

» Het gouvernement, vervolgde de heer *Detheux*, kan het ontwerp niet deelen door eenige vaderlandslevende burgers voorgelagen, een ontwerp namelijk, om de toetreding van het traktaat te weigeren, en den tegenstand tot de verdediging van Venloo te bepalen. Ons aansporende om alzoo het voorbeeld door de Hollanders in 1832 gegeven te volgen, vergeet men, dat hun leger geen hulp aan de citadel van Antwerpen kon toebrengen dan door op het belgisch grondgebied te dringen, en dat hetzelfde daardoor het garfzoden aan zijne eigene krachten kon overlaten.

» Zou het gouvernement niet aan zijn pligt van menscheijkheid te kort doen, wanneer het Limburg en Luxemburg aan een' gewapenden inval prijs gaf? Zou het een wijze staatkunde zijn, dat men de groote mogendheden, die België dikwijls een' welwillenden steun geleend hebben, noodzaakte om tot dwangmiddelen tegen ons te bewilligen, waardoor wij in rechtstreeksche vijandschap met de bondsvergadering zouden komen, die zich berispt toont, om in vriendschappelijke betrekkingen met ons te treden. Eene dergelijke staatkunde, geschikt om aan de opgewondenheid van het oogenblik te voldoen, zou hoogst onvoorzigtig zijn en voor langen tijd de voordeelen doen verliezen, die men van den vrede kon plukken.

Wel moest het opgemerkt worden, dat de voorgestelde vrede de formele erkenning van België door al de Europesche mogendheden hield; dat men niet geheel en al het belgisch grondgebied bezat, lag ten deele daaraan dat de belgische troepen in 1830 Maastricht en Luxemburg niet hadden kunnen bezetten; de ontbinding van het in 1815 gevormd koninkrijk der Nederlanden gaf het bewijs, dat de groote mogendheden zelve zich in het belang van den Europeschen vrede niet aan eene transactie hadden kunnen onttrekken. Opmerken moest men, dat de bondsvergadering eene belangrijke concessie gedaan had met België sedert acht jaren in het bezit van het grondgebied te laten, en thans, bij de jongste besluiten der conferentie te eerder gereed zou zijn om aan hare ontwerpen gevolg te geven. Verbannen wij dan uit onze gemoederen - vervolgde de minister - alle denkbeeld van oneer; erkennen wij liever, den in zekeren zin onweerstaanbaren invloed van het vredelievend stelsel, een stelsel dat alle dagen dieper wortelen schiet in de zeden der natien.

De heer *Detheux* zocht alsna het verwijt te wederleggen over den weg, dien het bewind bij de opening der onderhandeling had ingeslagen; hij haalde daar voor wederom den loop der onderhandeling aan; men had zich steeds gevleid met eene schikking omtrent het grondgebied, onder den begunstigenden invloed van zekere mogendheden. Wat de toenemende vastenstellingen betroffen, dezelve waren volgens den heer *Detheux* noodzakelijk geworden door de troepenbewegingen buitenslands en tegen het *status quo* gerigt. Door de gebeurtenissen van 1831 geleerd, moest het gouvernement wel die voorzorg gebruiken; zoo de omstandigheden thans niet vergunden een beroep op de dapperheid van het leger te doen, zou dezelve moreel daardoor toch geen schok bekomen.

De minister ging alsna over tot de opsomming der voordeelen van het tegenwoordig traktaat boven dat van 1831. De schuld maakte daarvan een voornaam gedeelte uit, ten koste echter van de likwidatie van het syndikaat; de achterstand was kwijtgescholden; het cijfer van f 1,50 voor de regten op de Schelde was het cijfer, dat de belgische gevolmagtigden te Londen, bij de onderhandeling van 1833, zelve conferentieel aan lord *Palmerton* voorgesteld hadden; het cijfer door de Nederlandsche gevolmagtigden toenmaals voorgesteld was geweest f 1,75. De nagister achtte het intusschen in het belang van beide partijen en van alle handeldrijvende natien, dat de gezegde som in eens globaal betaald werd; men had daartoe reeds voorstellen gedaan, die echter geen resultaat gehad hadden, omdat de conferentie thans alle verdere onderhandeling weigerde; na de sluiting van het traktaat kon men echter daarop terug komen, om het recht in eens door eene jaarlijksche rente af te koopen.

De reductie van de wapening ten gevolge van den vrede, de uitbreiding, die deze laatste aan de handelsbetrekkingen zou geven, het einde der moeilijkheden van het *status quo* waren voordeelen die rijkelijk tegen den last der tolregten opwogen; de harde bepaling, die overbleef, was het verlies van Limburg en Luxemburg; maar dit verlies was onvermijdbaar, omdat de volken, evenals de bijzondere personen, aan het onmogelijke gehouden waren. Evenzeer als in 1830 de revolutie voor de vestingen Maastricht en Luxemburg gesteld was, evenzeer kon men de acten niet verbreken, het grondgebied betreffende, dat die vestingen omgaf. Al wat men doen voor de bewoners die Belgen wilden blijven, zou men met ijver te baat nemen.

» Het is thans aan U - mijne heeren - dus besloot de heer *Detheux* - om uitspraak te doen over het vredes-traktaat dat het gouvernement U ter aanneming aanbiedt. Bij de aanstaande beraadslagingen daarover zult gij het algemeen welzijn op het oog houden; zult gij een rijp onderzoek overeenbrengen met de dringende eischen van zoo vele belangen; die eene beslechting verlangen van het gewichtig vraagstuk 'twelk het land geheel vervult.

Volgens de brusselsche bladen was de heer *Detheux* bij de voorlezing van zijn rapport zeer bleek en ter nedergeslagen. De beweging en het rumoer, die bij de voorlezing van de beide ontwerpen in de kamer ontstonden, waren zoo geweldig, dat het nauwelijks mogelijk was te verstaan hetgeen de minister zeide. Bij het ontwerp voor de naturalisatie der bewoners van Limburg en Luxemburg, riep de heer *Pirson* uit: » Wat biedt gij hun aan; wij zouden bloezen nog Belgen te heeten! de heer *d'Hofschmidt* riep: het is schandig; het is eene infamie! Het geroep en het geschreeuw verdubbelden daarop, zoodat men - zeggen de brusselsche bladen - nimmer in eenige wetgevende vergadering zulk eene ontstemmige beweging zag. Het rapport van den minister, nog gedurende de zitting rondgedeeld, werd door het lid *van den Bosch* en eenige andere leden weggemeten. Nadat echter de heeren *Dumontier* en *Pirson* op de reeds door ons aangehaalde wijs gesproken hadden, kwam de kamer tot meerderg bedaarheid. De heer *Gendebien* berispte zelf den ongepasten hevigen toon van den heer *Pirson*. Nadat de heer *Ernst* de reden zijner aftreding uit het ministerie had vermeld, zeide de minister *Detheux*, dat het thans het oogenblik niet was, om de redenen van de verdeeldheid in het ministerie te bediscussieren. Hij zou echter in 't kort verklaren, waarom het kabinet zich niet voltallig gemaakt had; men had daartoe in 't minst geen pogingen gedaan, omdat men meende dat op de hoogte, waarop de onderhandelingen gekomen waren, het niet paste om nieuwe mannen in het kabinet te brengen. De reden was geenszins gestopt; dat men moete zou gehad hebben om het ministerie voltallig te maken; er waren genoeg bekwame lieden die dezelfde gevoelens met de ministers in de onderhavige kwestie koesterden; de redenen waren deze: De tegenwoordige ministers kenden de onderhandelingen in den grond; zij alleen wilden verantwoordelijk en de eenige verdedigers van het aangeboden wet-ontwerp zijn.

De heer *de Merode* bragt vervolgens zijn reeds vermeld discours uit, hetwelk de aandacht der kamer bijzonder boeide; hij wist daarin duidelijk de achtervolgelijke veranderingen in de staatkunde der bewindslieden aan.

— De senaat, die voor de opening van de zitting der vertegenwoordigers bijeen was, begaf zich na de aanneming van het proces-verbaal; gezamenlijk naar de kamer van vertegenwoordigers, om daar in de gereserveerde tribunen het rapport aan te hooren.

— De rust is te Brussel tot gisteren middag drie uren in het min niet gestoord geworden. In den avond van dinsdag heeft zich weder een groot deel volks op het Martelaarsplein begeven en aldaar weder patriottische liederen aangeheven; zulks is echter even vreedzaam als den vorigen avond afgehoopen.

— Het *Commerce belge* zegt dat het voorgevallene in de kamer op de beurs te Brussel gisteren verschillend beoordeeld werd; het gevoelen voor eenen vredelievenden afloop had echter de overhand. Door de verzending naar de sectien, het bedaarde onderzoek, de mededeelingen, die daar konden gedaan worden, zouden de gemoederen beter over de zaak kunnen oordeelen dan te midden eener onrustige discussie. De kamer zou overigens voor hare eigene waardigheid en in 't belang van het land wel doen met een einde te maken aan de schandelijke tooneelen en hoopende gezegden, die niets bewezen, maar buiten af veel kwaad deden. — Men geloofde dat de sectien baren arbeid spoedig zouden voortzetten en dat morgen (vrijdag) het rapport in de openbare zitting kon gelezen worden.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 93; 3 pCt. 68½; Sp. 17; Rom. L. 100¼; Certif. te Antw. 99¼; Wissel op Amst. en Rott. 7/8 pCt. v.

Door het uitvoerig verslag van de zitting der belgische vertegenwoordigers ontbreekt ons de ruimte voor onze gewone fransche tijdingen. Dezelve behelzen heden ook niet veel belangrijke. Men was te Parijs den 19den reeds genoegzaam onderrigt, welke de inhoud van het rapport des ministers *Detheux* zou zijn, alsmede dat de heer *de Merode* zou aftreden; maar men zag met groote belangstelling de uitwerking der mededeeling in de kamer en buiten dezelve, te gemoet. — Een diplomatisch agent uit Holland was in den avond van maandag te Parijs aangekomen, met dépêches voor het fransch kabinet. — De beurs werd te Parijs gedrukt ter zake van de gesteldheid in België; men had er zelfs geruchten verspreid, dat er te Brussel onlusten waren uitgebarsten en de stad in staat van beleg was gesteld. — De fondsnotering was te Parijs den 19den 5 pCt. 110,80; 3 pCt. 78,50; Nap. r. 99,10; Spanje 15 drie achtste; Rom. L. 100¼.

Les trois Aveugles; par ARNOULD et LAVERGNE, 1 vol.

Un premier Amour; par SOULÉ.

Un malheur complet; par SOULÉ.

Er moest in waarheid wel den arbeid van twee geletterden worden aangewend, om één geheel daar te stellen dat zóo veel waardij had als *les trois Aveugles*. Deze het boek gelezen hebbende, zegt misschien, het is een onbeduidend verhaal; een ander zal het een geschrift tot opwekking der lachspieren rekenen; wij houden het voor een schadelijk boek; want beginselloosheid, gebrek aan de kracht der deugd, aan waar godsdienstig gevoel en aan vrouwelijke waarde, stralen hier op elke bladzijde door. Hier ligt ten grondslag de stelling: "daar is geene gehuwde vrouw, die haren man niet bedriegt, als de gelegenheid gunstig is; of als men maar de noodige stoutheid heeft om haar te vermeesteren, of het geduld om zijnen tijd af te wachten;" en de voorstelling dier leering in die voorbeelden, die gerust op de deugd hunner vrouwen, toch door deze bedrogen worden; waarvan elk des anderen ongeluk kent maar de betrokkene zelf voor zijn eigen ramp blind is. Ziet daar den inhoud van een verhaal, waarin de heiligheid des huwelijken staats onwaardiglijk wordt geschonden; en het zaad van zedebedervende begrippen welkdra in handelingen kennelijk, met opzet wordt rondgestrooid, als of, zonder die ongeverge hulp, het kwaad niet reeds groot genoeg in de wereld ware. — In het algemeen zullen wij beginnen met te zeggen, dat de beide hierboven vermelde werkjes van Soulé doorgaande beter en kiescher gesteld zijn dan zijne vroegere schriften, en dat hij ten dezen opzichte veel gevorderd is; die naakte voorstellingen, die zijne eerste schriften ontsierden, treft men hier niet meer aan. Maar met te min zijn zijne verhalen van eenen vreemdslachtigen aard. Zijn *Un premier amour* houdt, behalve eene vrij juiste schets van de levenswijze der hoogere standen en derzelver onderlinge *nuances* of *coteries*, in de Fransche steden buiten Parijs, een verhaal van *intrigues*, waardoor een eerlijk man bedrogen wordt door zijne gade, die ter afleiding van 's mans aandacht, daaraan eene andere rigting weet te geven, door voor eenen anderen, dan haren wezenlijken minnaar, oogenschijnlijk gevoelig te zijn. *Un malheur complet* behandelt ook soortgelijk onderwerp; daar wordt eene godsdienstige vrouw, die echter niet uit genegenheid zich in den echt verbanden had, verleid, om aan eenen bekenden losbandigen mensch hare genegenheid te schenken, en zich van de heiligheid van den echt te laten aftrekken, door de begheerte om dezen losbol tot beterschap te brengen; zoo als het te voorzien was, werd zij het slagtoffer harer misdadige dwaasheid, en werd ten laatste door hem verlaten, althans daar komt het op neder, ondanks al de schoone woorden, waarmede de beklagelijke toestand der diep gevallen hier omkleed wordt. Fiks geteekend zijn de als toegiften achter deze beide werkjes geplaatste stukjes *Louise Cerneille* en *La reine Christine*; die schetsen uit het werkelijke leven zijn wel geschikt om afschrik voor de ondeugd in elks hart te doen ontstaan, en de zeggenskracht des schrijvers geeft levendigheid en beezemt belangstelling in, omtrent het mede te deelen. Wij besluiten dit verslag met de betuiging, dat, ondanks de verkeerde rigting, die aan den heerschenden smaak in de letterkunde gegeven wordt, de daarvan sterk doortrokkene verhalen van Soulé, die wij van vermeld hebben, eene gunstige uitzondering maken op zijne overige werken, en ook veel goeds in zich bevatten, als men met het instinct der bije voor zich er den honig, en niet het gif, uit zuigen wil.

ALLERLEI

De groote sledevaart.

In den winter van het jaar 1791 wilde PETER de Grootte den inwoners van Moskau, die voorheen nimmer groote zeeschepen gezien hadden, de voorstelling eener vloot geven, ten einde hun duidelijker te doen begrijpen, dat Rusland den verworven vrede, het bloeijen van den handel en de uitbreiding zijner grenzen voornamelijk aan het nieuwe zeewezen te danken had. Ten dien einde rigtte hij de groote sledevaart aan, welke niet onbekend kan zijn aan hen, die in de geschiedenis van het russische rijk ervaren zijn. Deze werd volgenderwijze volbragt: zestig sleden, deels van grooten omvang, deels van gewone grootte, aan welke door bekleeding en daarop geplaatste masten met touwwerk, zeilen en vlaggen, de gedaante van schepen gegeven was, stelde de vloot voor, van het grootste fregat af tot de kleinste boot toe. Aan het hoofd stond het schip *Bacchus*, dat door eenen hofnar, in eene beerenhuid gesto-

ken, gevoerd werd, en door zes beeren werd voortgetrokken. Hierop volgde het schip der muzikanten door zes varkens voortgetrokken (Hetgeen voorwaar weinig kunstvereening aan den dag legde). Eene boot, waarin zich een man in aziatische kleeding bevond, en voor welke zestien groote honden gespannen waren. Zes schepen met popen (geestelijken der grieksche kerk) eveneens door honden voortgetrokken. Een groot schip, waarop zich een als patriarch der grieksche kerk gekleede persoon bevond, en dat met paarden bespannen was. Op het volgende, door twee beeren getrokken schip, zag men een persoon, den keizer voorstellenden met de russische kroon en de zinnebeelden van het russische rijk. NERONUS met den drietand, wiens schulpvormige zeekoets door twee Tritons voortgesleept werd. Een groot fregat van 32 stukken (onder welke echter slechts 8 metalen) volkomen naar een wezenlijk driemanschip gelijkende, en met vlaggen en wimpels versierd, waarop zich de keizer zelve in het gewaad van een scheepskapitein bevond. Zestien paarden sleepten heigend dit gevaarte voort. Een fregat, waaraan 24 kleine booten vast waren, waarin zich menschen van allen onder de russische heerschappij staande volken in hunne nationale kleeding bevonden. Op een groot geheel verguld schip, met vensters van spiegelglas en zijden zeilen, aanschouwde men de keizerin, in het gewaad eener Erijsche bogrin. Op de schepen, die den trein sloten, voeren vorst MENZIKOFF met zijne gemalin, familie en heider gevolg; den hertog van Holstein, met twee personen, die als Holsteiners gekleed waren; de Admiraal APRAXIN; de Chan van Mongolie, CANTIMER, in Oostersche pracht en de gezamenlijke Ministers en personen van alle Europesche volken. Zoo trok de trein door de niet aanschouwens opgepropte straten der stad.

Voor de liefhebbers van de jagt.

In het jaar 1758 hield keizer FRANS I op de landgoederen van den vorst van COLOREDO in Bohemen eene groote jagtpartij, die 18 dagen duurde. Het getal jagers bedroeg 23, onder welke 3 dames. Er werd in het geheel 47,050 stuks wild geveld, waaronder 19 heiten, 77 reeën, 10 vossen, 18,242 hazen, 19,345 patrijzen, 9499 fessanten, 114 leeuwrikken, 353 kwartels, enz. De keizer had 9789 schoten gedaan, de prinses CHARLOTTE VAN LOTHARINGEN, zijne zuster, 9010. In het geheel waren er 116,209 schoten gevallen. Men hield van alles aantekening.

176STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13de Trekking: N°. 23927, 7284, 1583, ieder een prijs van f 4000.
14de — N°. 15936, een prijs van f 1000; N°. 2888, een prijs van f 30,000; N°. 15879, f 1000; N°. 14994, f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (20 Februarij) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2 1/2 pCt. 54 1/2, elf zestiende; dito 5 pCt. 100 1/4, dertien zestiende; Kansbill. 26 zeven zestiende, elf zestiende, 3/4; Amort. Synd. 4 1/2 pCt. 94 1/2; dito 3 1/2 pCt. 79 1/2; Handelm. 175, drie achtste; O. Indie 5 pCt. 98, 7 1/2, 75 Sp. Ardoin 85 & 17 drie achtste; Met. 103 1/4, 1/8.

VERKOOPING.

C. P. VAN GULICK, Deurwaarder bij de Arrondissement-Regt-bank te Breda, zal, ten verzoeke van W. VAN RIJNENAN, Aannemer, wonende op de Leir, op Dinsdag den 20 Febr. 1839, des voormiddags ten tien ure, aan de inwendigen Verkoop van Eene groote partij METSELSTENEN, GRIJF- en BRAND-HOUT, afkomende van den AFGEBROKEN SCHORS- en AF-GEBRANDEN KOORN-MOLEN te Breda.

De Verkoop zal plaats hebben op de Bastions Prins en Prinses, gelegen tusschen de Antwerpsche en Waterpoorten dezer Stad Breda, alwaar voorschreven MOLENS gestaan hebben.

Alles is een uur voor de Verkoop, ter plaatse voornamelijk voor een ieder ter bezigtiging.

Zagt Jan. Voort.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

te STEENBERGEN.

De Notaris Mr. H. VAN SWIETEN, te Steenberg, Canton Bergen-op-Zoom, zal aldaar op Maandag den 7. Maart 1839, des voormiddags, presenteren te Verkoopen: 300 stuks, zware OLMEN- en EESCHEN-BOOMEN, ter lengte van 8 tot 15, en ter dikte van 1 tot 2 Ellen, Nederlandsche Maat, staande op den Notendaalschen Dijk, in de Gemeente Steenberg.